

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) – योग

परीक्षा : मे – २०२२

प्रथम वर्ष

सत्र – १

विषय:– समाजशास्त्राची ओळख (भाग-१) (SCG – 101)

D
Batch – 2016-19

दिनांक : ३०/०५/२०२२

गुण : ६०

वेळ : दु. २.०० ते. दु. ४.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
  ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

- प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)**
- १.१ समाजशास्त्र म्हणजे काय? समाजशास्त्राची व्याप्ती विशद करा.
  - १.२ सामाजिक संस्था म्हणजे काय? सामाजिक संस्थांची वैशिष्ट्ये व कार्ये स्पष्ट करा.
  - १.३ समाजाच्या कार्यात्मक गरजा थोडक्यात लिहा.
  - १.४ संस्कृती म्हणजे काय? संस्कृतीची वैशिष्ट्ये वर्णन करा.
  - १.५ जातीची व्याख्या व वैशिष्ट्ये विशद करा.
  - १.६ सामाजिक नियंत्रणाची अनौपचारिक माध्यमे स्पष्ट करा.
- प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
- २.१ सामाजाची कोणतीही चार वैशिष्ट्ये लिहा.
  - २.२ सामाजिक संघटनेचे घटक स्पष्ट करा.
  - २.३ सामाजिकीकरणाच्या विकासाचे टप्पे लिहा.
  - २.४ वर्गव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये मांडा.
- प्र.३. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)**
- ३.१ प्राथमिक समूह व दुय्यम समूहातील फरक
  - ३.२ संस्कृती आणि व्यक्तिमत्त्व
  - ३.३ सामाजिक गतिशीलतेचे प्रकार
  - ३.४ सामाजिक नियंत्रणाचे महत्त्व

Translation in English
Sub: Introduction to Sociology (Part-1) (SCG-101)

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.
  - 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
  - 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.
-

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)

- 1.1 What is sociology? Elucidate scope of sociology.
- 1.2 Define social institution. Explain features and functions of social institution.
- 1.3 Write in brief functional prerequisites (needs) of society.
- 1.4 What is culture? Describe characteristics of culture.
- 1.5 Elucidate definition and features of caste.
- 1.6 Explain informal medias of social control.

Q.2. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 2.1 Write any four characteristics of society.
- 2.2 Explain elements of social organization.
- 2.3 Write stages of development of socialization.
- 2.4 State characteristics of class.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 3.1 Difference between primary and secondary group
  - 3.2 Culture and personality
  - 3.3 Types of social mobility
  - 3.4 Importance of social control
-